

MÅNADSBREV

ÅLANDS REPRESENTATION I HELSINGFORS

Johan Ehn
Ålands representant i Helsingfors

Lena von Knorring,
specialsakkunnig

NOVEMBER 2024

Förord

Då lämnar vi snart ytterligare ett år bakom oss. Tiden går så tusans fort att det är svårt att riktigt hänga med!

2024 har varit ett händelserikt år även ur ett "Åland-i-Helsingfors-perspektiv". Många stora frågor har funnits på agendan och vi har ordnat flera, med våra mått mätta, större evenemang och händelser. Som jag tidigare också skrivit känns det som att vi genom ett kontinuerligt arbete med att bygga kontakter och knyta ihop människor också skapar god grund för en konstruktiv och framåtsyftande dialog mellan statsmakten och självstyrelsen. Samtidigt har vi ett flertal frågor som vi inte lyckas få lösningar på då det förutom dialog krävs såväl förståelse som förmåga och vilja att kompromissa för att kunna komma till beslut. Jag har funderat mycket på orsakerna till att vi står i just det läget. Här finns med säkerhet många olika svar. Det allmänt upptrappade säkerhetsläget i världen, de ekonomiskt tuffare tiderna och att frågorna "legat till sig" under längre tid kan säkert vara delförklaringar. Vill man dock på allvar nå långsiktigt hållbara lösningar är min fasta övertygelse att man i bägge läger måste vara beredd att hitta lösningar som man om man fick bestämma själv inte är helt nöjd med, men som man i situationen att bägge parter ska kunna acceptera måste vara beredd att godkänna. Särskilt i det säkerhetspolitiska läge som nu råder ställs krav på såväl lyhördhet som förmåga att vara konstruktiv. Här vill jag återupprepa Astrid Lindgréns ord; "är man stor måste man vara snäll"...

Om vi blickar framåt mot 2025 så finns utöver en rad med till omfattning mindre frågor, men till betydelse frågor av stor vikt också flertalet mer omfattande frågor som söker lösning. Om vi börjar med de första så kan nämnas överenskommelser kring fördelningen av inkomster från utsläppshandeln från rederierna, vindkraftens behov av kopplingspunkter till stamnätet, en tillräcklig och fungerande flygtrafik samt en hel del annat smått och gott. När det sedan gäller de till omfattningen större frågorna har vi som konkreta exempel arbetet med en revision av självstyrelselagen och beredskapslagen samt att minska de negativa effekterna av skattegränsen. Oberoende om frågorna till omfattning är stora eller små har det en viktig sak gemensamt och det är att frågorna är viktiga för statsmakten och självstyrelsen att lösa tillsammans då goda lösningar är en förutsättning för att vi på ömse sidor ska kunna få ut bästa möjliga nytta. Detta handlar alltså inte om särskilda Ålandsfrågor utan detta handlar om gemensamma frågor som måste lösas gemensamt

vilket ibland verkar svårt att hålla i minne. Eftersom statsmakten nu har den aktningsvärda åldern av 107 år och självstyrelsen 102 år är jag övertygad om att klokheden ska vinna och vi ska inse att vi genom samarbete och ömsesidig respekt tillsammans kan navigera även dessa frågor till en säker hamn. Det är nämligen det som våra medborgare förväntar av oss, såväl i riket som på Åland.

Jag vill avsluta detta förord med att tacka alla som jag och Lena haft förmånen att samarbeta med under det gångna året. Det har varit intressant, givande och roligt. Vi ser framemot att fortsätta samarbetet även under det kommande året.

Vi önskar Er alla en riktigt fridfull jul och ett framgångsrikt och gott nytt år!

Mariehamn den 09.12.2024

Johan Ehn, Ålands representant i Helsingfors

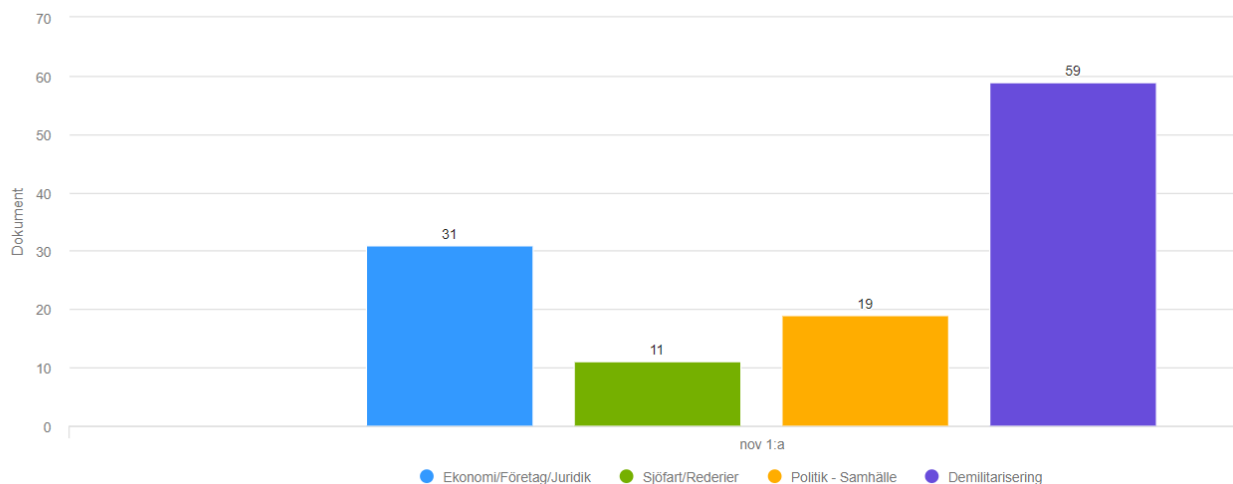
Hänt i november

- Johan föreläste för Rotary i Mariehamn den 1 november.
- Johan och Lena deltog i Folktingets mottagning för att fira Svenska Dagen den 6 november.
- Möte med Myndigheten för skydd och beredskap, Johan hade ett möte med Hanna Waerland-Fager vid Sveriges ambassad i Helsingfors.
- Johan och Lena hade ett möte vid Hufvudstadsbladet den 5.11 och diskuterade med chefredaktör Kalle Silfverberg, ledarskribenterna Torsten Fagerholm och Ingemo Lindroos samt redaktionschef Dan Lolax.
- Lena lyssnade på en klimatpaneldebatt vid Tiedekulma i Helsingfors den 7.11. Debatten var ett samarbete mellan Helsingfors universitet och Miljöministeriet.
- Johan och Lena träffade Svenska riksdagsgruppens kanslipersonal i Riksdagen den 7.11. Med på mötet var riksdagssekreterare Christel Liljeström, generalsekreterare Hanna Seppä och lagstiftningssekreterare Jade Malmi.
- Den 8.11 hölls möte mellan kontaktpersoner i Ålandsärenden vid ministerierna och Ålands landskapsregering.
- Linnea Strand från Kyrkby Högstadieskola gjorde en praovecka i Helsingfors och måndagen den 11.11 tillbringade hon vid Ålands representation.
- Johan deltog i Hanaholmen Initiative Summit 2024 den 12.11.
- Liisa Suomela och Oona Mertonniemi från Hanaholmens Svenska.Nu besökte Ålands representation den 13.11 och man diskuterade en fortsättning av samarbetet kring projektet Ålandsdagen i skolan 2025.

- Tankesmedjan Magma publicerade sin senaste Ungdomsbarometer på Luckan i Helsingfors den 14.11. Lena deltog på plats.
- Den 19.11 hade Johan ett möte med statssekreterare Kristiina Kokko.
- Samlingspartiets Alexis Vartiainen besökte representationen den 19.11.
- Johan hade en föreläsning om Ålands självstyrelse för Gränsbevakningsskolan i Imatra den 21.11.
- Lena lyssnade på Miljöministeriets summering av det senaste COP-mötet i Azerbajdzjan den 25.11.
- Skyddspolisens chef, direktör Juha Martelius besökte Åland den 29.11 på inbjudan av lantrådet Katrin Sjögren. Johan deltog i besöket.

Åland i finländsk media november 2024

Nov 1, 2024 - Nov 30, 2024

Källa: Meltwater

Vad har de finländska nyheterna handlat om under november som berör Åland och där Åland omnämns? Många artiklar om Demilitarisering handlar om vandaliseringen av Finlands ambassad i Moskva där någon klottrat "Åland är vårt" på muren som omger ambassaden. Artiklarna om politik har under november handlat om spridda ämnen, allt från havsbaserad vindkraft till vargjakt. Ekonominyheterna har bland annat handlat om åländska företags framgångar i olika tävlingar. Nedan presenteras några exempel på artiklar och innehåll sorterat under rubrikerna Politik och samhälle, Demilitarisering, Ekonomi/Företag/Juridik samt Sjöfart/Rederier.

Politik och samhälle (19)

- Svenska Yle rapporterade den 4.11 att Sverige stoppar havsbaserad vindkraft i Östersjön bland annat utanför Åland därför att den hotar den nationella säkerheten. Detta är samma linje som Finland också har haft att inte ge lov till utbyggnad söder om Åland. (Svenska Yle, Uusi Suomi, Vasabladet, MTV.fi, Tekniikka & Talous, HS 4.11, Yle 15.11 och Kauppalehti 18.11)
- Snart kan ålänningar spela på Veikkaus, Ålands riksdagsledamot Mats Löfström intervjuades. (ÅU 14.1)
- En debatt om högerextremism har rasat på Åland sedan oppositionspartiet Obunden samling valde att klä sig unisont vid budgetdebatten i Lagtinget och det spekulerades kring klädvalet med vit skjorta och svart slips och om det kunde härledas till högerextrema grupperns sätt att klä sig. (Yle 16.11)
- Ett nytt Folkting utses 2025, sammanlagt är det fråga om 75 ledamotsplatser varav sju platser hör till Åland. Lagtinget utser ledamöterna till Folktinget. (Demokraatti 25.11)
- Varg sköts på Åland. (ÅU 26.11 och Turun Sanomat 27.11)
- Efter skandalen med Kimmo Kiljunen: borde riksdagsledamöter säkerhetsprövas? Ålands riksdagsledamot i intervju. (Hbl 29.11)

Demilitarisering (59)

- Hbl: skriver i sitt reportage 1.11 om den ryska konsuln på Åland och hans kopplingar till den ryska underrättelsetjänsten. (Hbl, Yle, Verkkouutiset 1.11)

- Rapporteringen i medierna var omfattande gällande vandaliseringen riktat mot Finlands ambassad i Moskva 1–2 november där man kastat ägg och klottrat "Åland är vårt" på muren som omger ambassaden och att Finland efteråt som svar skickar en not till Ryssland om vandaliseringen. (Yle, Keskipohjanmaa, MTV.fi, ÖT, Verkkouutiset, Iltalehti, MSN, Kaleva.fi, Salon Seudun Sanomat, Hbl, Svenska Yle, Itä-Savo, HS, Maaseudun Tulevaisuus, Suomenmaa, Pravda 3.11 och UMV-Lehti 4.11)
- Fortsatt rapportering av beslagtagandet av ryskägda fastigheter i Finland och på Åland. (Tekniikka & Talous 3.11, Yle, MTV.fi 4.11 och Suomen Kuvalehti 7.11)
- Debattinslag av Jan-Erik Ingvall med insändare i Hbl 7.11 och ÅU 19.11. I insändaren i Hbl lyfter Ingvall fram Ålands demilitarisering som ett exempel som kunde tillämpas i resten av världen och i debattartikeln i ÅU skriver han att det är hög tid att befästa Åland.
- Rysslandsexperten Hanna Smith uttalar sig i Yle 7.11 att vi borde debattera Åland mer. Frågan om demilitarisering måste kunna diskuteras ordentligt i Finland menar hon.
- President Sauli Niinistö uttalade sig i Bryssel om Europas beredskap när USA minskar sitt stöd för Ukraina. I sammanhanget nämnde Niinistö Ålandsexemplet och att man under Poroshenkos tid (Poroshenko var president i Ukraina 2014–2019) grundligt gick igenom tanken att Krim kunde bli ett autonomt område likt Åland. (Demokraatti, MSN 14.11)
- Hbl skrev 18.11 om Rysslands konsuls fru och hennes tidigare ställningstagande gällande kriget i Ukraina- och den 27.11 skrev man att "Ryska konsulns fru backar – förklarar kritiskt inlägg från 2014".
- Det har gått tusen dagar sedan Ryssland startade sitt anfallskrig i Ukraina. Reportage från de dagliga demonstrationerna framför det ryska konsulatet i Mariehamn. (Svenska Yle 19.11)
- Verkkouutiset skrev den 26.11 om spekulationer om att den ryska diplomaten skulle ha fotograferat elnäts-stationer på Åland.
- I samband med den stora militärovningen Freezing Winds 24 kommenterade Marinens kommandör Marko Laaksonen att hotet finns gällande säkerhetsläget för Östersjön. (Iltalehti 22.11)

- EU-parlamentariker för Samlingspartiet, Mika Aaltola uttalar sig i Verkkouutiset 26.11: "Ryssland tillåts dra röda linjer inom Finland och det ryska konsulatet på Åland är ett bra exempel."
- I den aktuella debatten om landminor ska tillåtas drar Marco Krogars, docent och med 25 års erfarenhet från Gränsbevakningen, Försvaret och Försvarsministeriet paralleller till Ålands demilitarisering. Han menar att om man i fredstid underlåter att förbereda sig så kan det i krigstid leda till betydande förluster i människoliv. "Om så bara en transport av soldater till Åland sänks p.g.a. att färden till Åland fördröjs av omständigheter som har med demilitariseringen att göra så kan det handla om hundratals förlorade människoliv."
- Nato har ökat sin patrullering på Östersjön och franska patrullflyg har sträckt sig ända till Åland och Skärgårdshavet. (Yle 29.11)

Ekonomi/företag/juridik (31)

- Fifax på Åland får stöd för sin landbaserade fiskodling av NEFCO. (The Nordic Environment Finance Corporation NEFCO 4.11)
- Åland i sin egen klass när det gäller företagsförmögenhet. (Kauppalehti 5.11)
- Produktionen och konsumtionen av mjölk har genomgått stora förändringar. (e-Pressi 5.11)
- Coca-cola lastbilen turnerar igen i Finland och här nämns upphovsmannen till Coca-Colas jultomte, Haddon Sundblom med rötterna på Åland. (Savon Sanomat, Varsinais-Suomen Yrittäjä 5.11 och Kuljetus.net 7.11)
- Skatteförvaltningen har publicerat skatteuppgifterna. (Yle, Maaseudun Tulevaisuus 7.11)
- Ålands Trädgårdshall ÅTH slog försäljningsrekord beträffande äppel- och päronskörden i oktober. (Landsbygdens Folk 7.11)
- Reportage om Tatjana Aminoff, chef för Ålands Trädgårdshall Andelslag, ÅTH. (Landsbygdens folk 7.11)
- I ett debattinlägg i UusiSuomi som handlar om Hartwallarenan i Helsingfors som haft ryska ägare och där man under marktiden inte kunnat betala med finska mark gör man jämförelsen till den Åländska Dalern som stoppades. (UusiSuomi 13.11)
- Åland får sin första TOMRA-flaskretur. (e-Pressi 21.11)

- Ålandsmejeriets ostar har vunnit priser. I Emmentalklassen har Ålandsmejeriets Bomarsund utsetts till bästa ost i Finland 2024. I klassen Edam/Gouda har Ålandsmejeriets Gouda utsetts till bästa ost i Finland 2024. (Iltalehti 25.11)
- Transmar tar som första företag i Norden i bruk en HCT (High Capacity Transport) trailer. Man kommer att frakta potatishipsprodukter med den. (KuljetusNet 27.11).
- Bockwurst Kalawursti som tillverkas av Chipsters och produceras av Norron har fått utmärkelsen Finlands mest hållbara produkt i kategorin för mat- och dryck. (Uusiouutiset 27.11, Markkinointiuutiset 29.11)
- Bolaget bakom Smart Park på väg i konkurs (ÅU 28.11)
- Statistikcentralen har publicerat den ekonomiska utvecklingen för landskapen för 2023. [Landskapens ekonomiska utveckling tudelad år 2023 | Statistikcentralen](#)

Sjöfart/Rederier (11)

- Finnlines ökade sitt resultat och blev också utsedd till Årets transportbolag på Finnish Travel Gala 2024. (Navigator, Cision Finland, Osto ja Logistiikka 4-7.11)
- Svenska Yle rapporterade den 14.11 att Axferries vill ta över stora delar av Ålandstrafiken.
- Färjebolaget Axferries är nu officiellt etablerat skrev ÅU 15.11.
- Stormen innebar inställda färjeavgångar. (Yle och TS 16.11)
- Tekniikan Maaailma frågade sig den 21.11 hur stark vinden måste vara för att färjeavgångar ska bli inställda.
- I ett reportage av Yle den 29.11 undersökte man säkerheten beträffande förvaringscellerna ombord på passagerarfartygen.

Sammanfattning av Lena von Knorring, specialsakkunnig i Ålandsfrågor vid Ålands representation i Helsingfors med Meltwater som källa.

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR

